

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Fysiske størrelse | Physical extent:

Holm, P. E.; P. E. H.

En fattig Væverfamilie : Erindring fra
Choleratiden ; Den Rige og den Fattige

Kjøbenhavn : trykt hos H. E. Nissen, 1864

24 s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

P. E. H.

Ex. Lattig

Von der Familie,
1864.

5-97.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 58°

1 1 05 0 8 02510 2

+Rex

Die fünf Väterfamilie.

1875

Die fünf Väterfamilie.

1

1875

1875

1875

1875

THE HISTORY OF THE

ROYAL SOCIETY

OF LONDON

AND

OF THE

ROYAL SOCIETY

En fattig Væverfamilie.

Erindring fra Cholera-tiden.

Os:

Den Rige og den Fattige.

af

P. C. S.

Kjøbenhavn.

Trykt hos H. E. Nissen.

1864.

Den kätting Urværskamille.

Urværskamille

Den kätting Urværskamille.

15

U. V. K.

Hjælp os, o Jesu kjære,

Vort Kors i Verden her

Taalmodelig at bære,

Der er ei Frelser fleer;

— — — — —
Næk os din Haand,

D Frelsermand!

Da vorder Byrden let.

Gl. Vagtervers —

Det var nogle Aar før den forfærdelige Cholera-Epidemie rasede i vor gode, gamle Kjøbenhavn, at jeg, i min Egenstabs som Forstander, lærte at kjende en fattig Bøverfamilie, hvis tunge Kaar og haarde Tilstikkelser, jeg ikke kunde blive Vidne til, uden inderlig Deeltagelse, saameget mere som disse vare uskyldte, og just rammede en Familie, hvis Rettsaffenhed og christelige Vandel vare almindelig bekjendte. Jeg kan ogsaa her med saamegen større Frihed gjøre den til Gjenstand i disse Aar Blade, som de allerede forlængst ere bortvandrede fra denne Jordens Skue-

plads, hvor deres Livs korte men sørgelige Drama blev opført.

Manden, som vi herefter vil betegne med Bogstavet A. var en af disse høie, blege og lidende Skikkelser, som uvilkaarlig opvækker vor Deeltagelse og Interesse, naar man kommer i Berørelse med dem; de blege Kinder med den fine Rødme, det tynde næsten silkeagtige Haar, som i naturlige Lokker omgav hans høie Pande, men dernæst ogsaa det indadbrøiede Bryst med den korte afbrudte Høste, vidnede tilfulde nok om, at en snigende Brystsyge tærede paa hans Livskraft, hvorimod ingen jordist Lægehjælp var mulig.

Til Ulykke var denne stakkels Mand kommen i en Livsstilling, hvis anstrængende Arbeide maatte virke saameget mere nedbrydende paa hans allerede i Forveien saa svagelige Helbred, ja have Indflydelse paa hans hele Familieforhold, som han ved denne Anstrængelse ei engang var istand til blot nogenlunde, at berede sig og sine et taaleligt Lod; han var nemlig som Overstriften udviser Bomuldsvæversvend. Enhver, som kjender denne for et svagt Bryst saa for dørvelige Levevei, vil lettelig kunde indsee, hvad Følgerne heraf maatte indvirke paa den stakkels A., thi naar han havde Arbeide i 8 Dage, spyttede han gjerne Blod, og maatte da hvile i andre 8 Dage, for at samle nye Kraft, til atter nye Udslæggelse. Og lægger man hertil den mageløs usle Løn, hvormed dette Arbeide bliver betalt, saa er det vistnok en let Regning at opgjøre, hvorledes denne Families hele Forfatning maatte være. — Men var end hans legemlige

Kræfter og materielle Belvære ringe og nedtrykkende, saa synes det næsten som hans aandelige Evner havde hævet sig paa disses Ruiner; og vil man ikke selv kunde indsee Virkeligheden deraf, naar man betænker de mange ledige Timer hans svagelige Helbred paa lagde ham, og saa tillige veed, at der i dette svage Legeme boede en virksom fremadstridende Aand, hvis Virken ikke kunde gaafe hæmmes af det Støvs aftagende Kræfter som omgav den. Og saaledes see vi ham da altid i hans Hvile og arbejdsløse Timer beskæftiget med at læse eller skrive, og der fattedes ham aldrig paa gode lærerige Bøger, som han fra forskjellige Steder beredvilligt erholdt tillaans, og da ogsaa troligt afbenyttede.

Enhver vil da vel nok kunde forstaa, at jeg ved at omtale A.'s aandelige Evner, ingenlunde kan mene, at han stod paa noget høit Trin af Dannelsen, nei dertil var hverken hans Barndom eller øvrige Livs-Forhold stiftede, men at disse Evner under en blidere Livsstilling, kunde have naaet en maaske ikke almindelig Høide, og at disse ogsaa her, under saa sørgelige Omgivelser, havde naaet en for ham ualmindelig Høide, dette troer jeg nok at turde sige.

Jeg skal her ved at omtale A.'s aandelige Begavelse endnu til Slutning kun fremføre at han tillige var i Besiddelse af ikke ringe Anlæg til Poesie, og at jeg ved en Hændelse fik Leilighed til at gjøre mig bekendt hermed.

Jeg befandt mig nemlig en Dag i et Grinde i Familiens Hjemstavn, og ved under Samtalens Løb tilfældig at lade mit Blik hvile paa et lille Bord, der

stod støttet op til Bæggen, opdagede jeg derpaa et Stykke bestreven Papir, som indeholdt en smuk lille Psalme, skreven i et ydmygt og hjerteligt Sprog. Hvem har skreven disse Vers? spurgte jeg A., efter at have gennemlæst dem, og rødmende tilstod han mig at han selv var Forfatteren.

Isandhed, udbrod jeg, saa er De jo en Digter.

Nei nei, spot mig kun ikke, svarede A., det er bleven en Trang for mig i de mange Timer, da Sygdom og Sorg hindrer mig i at arbejde, paa denne Maade, med Anraabelse til Gud at lindre min Smerte. Det var forleden Aften, at jeg var i en saa vemodig Sindsstemming, mit Bryst gjorde mig saa ondt, da skrev jeg denne lille Psalme, og sang den flere Gange med inderlig Henvendelse til Gud, og dette syntes jeg gjorde mig saa godt; der kom Tillid og Haab atter i det Hjerte, som før var saa angstelig og beklemmt.

Dg derfor min kjære A., behøver De da ikke at stamme Dem, tog jeg Ordet; Boesien er tilvisse saa smuk en Blomst, at den nok er værd at opelsse og pleie, endog i al Ydmyghed og Beskedenhed. Naar den kolde Berregningens Mand regner sig fattigere og fattigere, da planter Boesien Blomster i den guldne Jordbund. Jeg selv benytter mig deraf saavidt min ringe Evne strækker, og den har ofte i mangen eensom og stille Time sjenket mig Glæde og Fred, og hvorfor skulle vi da bortkaste eller stamme os ved den; at jeg har luffet den ind ad min Dør, og ladet den sidde ved min Urne, det har dog givet Brød paa mange Steder og Vederqvægelse til mange Syge, og Haab i mange Hjertes. Dg vel veed jeg, at Velsig-

nelsen derfor ene tilkommer Gud, og at min Evne kun var ringe og lille, men ligemeget, det var dog igjennem den at Han gav sin Velsignelse, og derfor elsker og bevarer jeg den. —

Dg nu kjære Læser lader os henvende os til de tvende andre Personer, hvoraf Familien bestaaer, nemlig Konen og deres eneste lille Søn paa omtrent 4 Aar, og her møder os da som Modsætning til Mandens høie slanke Stikkelse, Konens undersætsige brede Figur, med det runde fyldige Ansigt, hvorpaa Sundheden ligesom synes at have sat sine Mærker, de stærke buttede Hænder og Fødder, og det hoithvelvede Bryst, men da tillige ogsaa det siensynlige ringere Dannelses Trin hvorpaa hun staaer i Forhold til sin Egtefælle. Men ligesaa stærk og sund hun syntes at være, ligesaa godmodig og from var hun ogsaa; trolig hjalp hun sin svage Mand, hvad hun kunde til fælles Bedste, hun sled og slæbte fra Morgen til Aften, og hendes Omhyggelighed og Pleie, forsødede mangen Sorgens Time for den syge M. Hendes Hjem var altid reent og smukt efter fattig Leilighed, og man aandede let i den omhyggelig ordnede simple lille Stue.

Imellem disse tvende Egtefolk stod som et Forbindelsesled, den lille smukke Alfred, og smukt kunde man tilvisse kalde ham, thi han lignede siensynlig Faderen meest, med den høie Pande, det lange krøllede Haar og slanke Figur, dog havde han til Held ogsaa arvet noget efter Moderen og det var hendes Sundhed og Kraft, som syntes at finde sit Udtryk paa Barnets runde buttede Kinder. Hvo behøver at spørge, hvad dette Barn var for M. og hans Kone

i deres fordetmeste glædeløse jordiske Tilværelse. Det var Haabets Engel, som gif ved deres Side, det var den Kjæde, som knyttede dem stedse fastere til hinanden, og som endnu trods Livets Storme bandt dem her til denne Verden.

Efter at jeg saaledes efter bedste Evne har fremstillet denne lille Familie for Læseren, springer jeg tvende Aar frem i Tiden og standser ved det Hjemføggelsens Aar 1853, da Choleraen med sin giftige Mande gjennemløb vore Gader og Torve og spredte Skræk og Fortvivlelse i saa mange Hjerter, Og i Sandhed ikke mindst rasede den i de fattige Distrikter paa Christianshavn og isærdeleshed just der hvor den stakkels Væverfamilie boede.

Og dog var det, trods alle de Rædsler som ogsaa denne Familie næsten daglig havde for Die, som om den svage Mand's Styrke og Sindsrolighed just tiltog, jo værre Sygdommen rasede, ja, at endog hans legemlige Onde, det svage Bryst, syntes for en Tid at bedres, saa at, naar det ikke havde været Omsorgen for hans kjære Kone og lille Søn, der stundom havde forurologiet ham, han da havde befunden sig just i denne Tid usædvanlig godt.

Men for en stor Deel skyldte han jo ogsaa denne Rolighed, hans grundfaste Tro paa det altstyrende Forsyn. Der falder ikke en Spurv til Jorden uden Gud vil det, sagde han en Aften til mig, da jeg var i hans Hjem, og hvorfor skulde jeg da ikke tro, at min Tid og min Skjæbne er bestemt af Gud. Og paa hans Bord laae i dette Dieblik hans gamle Psalme-

bog oplagen; det var Luthers skønne, trøsterige Sang:

Vor Gud han er saa fast en Borg,
Han kan os bedst bevare osv.

Men Sundhedscommissionen var ikke saa rolig som A. ved Sygdommens stærke Udbredelse og for om mulig at standse den i de værst angrebne Huse, blev det anseet nødvendigt at lade en stor Deel af Beboerne henflytte til den midlertidige Teltleir, som i denne Hensigt var oplagen paa forrige borgerlige Exercerplads, bag Vor Frelzers Kirke, og her blev det da ogsaa A.'s Lod med Familie og sit lille Indboe foreløbigen at tage Vopæl.

Da Veiret i denne Tid var meget smukt og mildt, var det ei at undres over, at en stor Deel af disse Teltens Beboere befandt dem meget godt her; de bortblyttede deres qvalme, usunde Værelser, med luftige Telte i den behageligste Aarstid, ja, for mange af de fattigste Familier var det tillige en velkommen Leilighed til at blive fri for at betale Huusleien, og dette forsøgede jo naturligviis Behageligheden ved denne Ligger paa Landet.

Naar jeg nu om Aftenen gik hen til den lille Teltleir, for at see til de fattige Familier jeg der kjendte, og jeg da vandrede igjennem de forstjellige smaa Teltgader, aabnedes for mit Blik et saa broget og veylende Skue, at havde det ei været under saa sorgelige Omstændigheder det var fremstaaet, man kunde næsten have kaldt Billedet romantisk og tiltrækkende.

Udenfor Teltene sad saaledes Mændene, enhver

bestjæftiget med deres Haandtering, her sidder Væveren ved sin Væv eller ved Balbinroffen, her Stomageren stikkende paa en Slo eller en Stovle, eller Skrædderen lappende paa en gammel Straffe, Spøg, Tale og Sang lyder mellem Stomagerhammerens Slag og Væverstolens Klappren, Børnene synge og juble, forøgende den almindelige Tummel, imedens de lege og baltres i det høie Græs.

Og nu Konerne, ja, de ere gjerne i travl Virksomhed ved de for dem opførte forskjellige Fyrstæder, nogle lave Kaffe, andre tilberede deres simple Aftensmad, thi det gjælder for en stor Deel om den fattige Klasse, at de nyder deres varme Mad til Aften istedetfor til Middag, da Arbeidsmanden ikke altid, især deleshed naar han har en lang Vej at gaae, kan faae Tid til at gaae hjem til Middag, det vil sige klokken 12, thi endnu har den simple Arbejder ikke lært den Skik eller Ustik, at spise til Middag henad Aften og til Aften ved Midnat.

Men her engang, ei heller her mangler det paa Lystighed, Spøg og Latter; de rappe Tunger løbe omkap med deres Mands Hamren og Klappren, og den Byrde og Anstrængelse som Livet saa ofte koster dem, den har de i dette Dieblif bortkastet. De grubler ikke over den Tid som skal komme; de nyder den som er kommen. Og i Sandhed, gjøre de ikke ret deri? Hvormange, hvor saare Mange, hvis Lod her i Verden er uendelig bedre end deres, plage ikke dem selv og andre med Bekymringer for den Tid, som de maa stee end ikke selv opleve, men ogsaa i denne Genseende har Gud som en formildende Magt lagt denne

Sorgløshed i den Fattiges Hjerte som en Rodvægt mod Livets Kamp og Anstrængelse.

Lad os gaae videre og snart vil for Diet aabne sig nogle Indblik i det brogede Familieliv, som her fremstiller sig. Naar det er godt Veir, see vi saaledes Teltvæggene hæstede tilside for at give Lust og Sol fri Indgang, da kan Blikket godt overstue enhver Teltbeboers Opholdssted og saa forskjelliges Besoere ere fra hinanden i mange Retninger, saa forskjelliges vise de sig ogsaa for den, som med et forskende Blik overstuer disse lange brogede Rækker.

Hvilken smuk Keenlighed, hvilken Sands for Orden viiser der sig ikke paa mange Steder. Dragtsten med de smaa Kopper og den gisende Hund af Gibs, som var til Prydelse i Hjemmet, fattes ei heller her. Skilderierne har man sæstet paa Teltvæggene med Staaltraad og det lille revnede Speil straalet ophængt paa den bageste af Teltets Stolper. Paa allehaande Maader har man søgt ved ophængte Lagener eller Tæpper at beskytte den allerbageste Deel af Teltet, hvor Familien har deres Natteleie for profane Blikke, og for at smykke disse ophængte Ting havde man omgivet dem med Guirlander af Grønt, i forskjelliges Fæstons.

Saaledes bliver ogsaa her, hvor Armodens Søner og Døttre vandre, et Glimt af det Skønne, den Tryllestav, der gjør et Liv fuld af Nøie og Besvær lettere, lysere og glæderigere.

Men anderledes var det jo ogsaa paa andre Steder, der hvor Drukkenstab, Lediggang og Smuds havde hjemme, der saae det ikke saaledes ud, men

det vil vi ei opholde os ved, thi Forstyreliens Billeder ere destoværre saamange i Verden, at vi vistnok uden at tabe noget derved, her kan springe nogle af dem over. Men at Familien A.'s Telt var et af de smukkeste paa Pladsen, smykket med Blomster og Krandsse og nok værd at see ind i, ja, det er jo noget jeg efter den foregaaende Skildring af Familien ei behøver videre at udhæve.

Jeg kommer nu til det sørgelige Vendepunkt i Bæver A.'s jordiske Tilværelse, det som rev Fremtidshaabet ud af hans Hjerte og knuste den svage Rest af den Kraft, en langvarig fortærende Sygdom havde ladet ham beholde tilbage. Med en vemodsblandet Hølelse er det derfor, jeg efter saa mange Mars Forløb atter gjentakker disse sørgelige Scener for min Grindring, og fornyer et af de Billeder, i hvilke Livets Alvor træder frem for min Sjæl, koldere, stærkere, mere sønderknusende, end den ellers lader sig tilskyne i Hverdagslivets fremadstridende, om end stundom bolgebevægende Gang.

Det var en yndig Sommeraften, jeg havde som sædvanlig været henne paa Teltpladsen og seet til mine der boende Familier, jeg havde spøgt med mange af dem og isærdeleshed med den A.ste Familie, som ret lod til at være fornøiede med det smukke Landliv, som jeg prisste dem lykkelige ved nu at være i Besiddelse af. Med et saa roligt, tilfreds Sind, som jeg i lang Tid ikke havde fornummet, vandrede jeg rygende min Cigar til mit Hjem, trøstende mig med Haabet om en snarlig Udgang af denne Trængsels Tid, og fremmanede de lyse Dage, som skulde afløse

de nærværende saa mørke og sørgelige. Og med disse Tanker gik jeg til Hvile.

Alt, hvorlidet formaaer Menneſtet at ſtue fremad i Tiden, ikke en Dag, nei, ei engang en eneste Time, kan Hjertet ſige roligt og uden at tvivle: jeg veed hvad der ſkal komme. Og lykkeligt for os ſvage, ſaa let forſagende Menneſker, at det er ſaaledes, og at Guddommen ene har forbeholdt ſig i ſit alviſe Raad at ordne Fremtidens Veie bag et for vort jordiffe Die uigjennemtrængeligt Slør.

Den næſte Aften var jeg atter henne paa Teltpladſen; jeg gjennemvandrede ſom ſædvanlig de lange Rækker, uden at noget Nyt eller Uſædvanligt kom mig imøde, dog syntes en Anelſe, en uhyggelig Stilhed at herſte, jo mere jeg nærmede mig Bæver A.'s Telt; nu ſtod jeg lige for dets Indgang; den var tilluſket og ikke en Lyd rørte ſig indenfor. Nogle Minuter ſtod jeg ſaaledes, endelig nærmede jeg mig, løſtede den ene Flig iveiret for at ſee derind. Hvilket et ſørgeligt Syn viſte ſig ikke for mit Blik; i en aldeles ſammenbøiet Stilling med Anſigtet hvilende i begge ſine Hænder ſad den ſtakkels A. i en Krog af Teltet. Hans lille Dreng laae foran ham med Anſigtet trykket faſt til Faderens Bænde og syntes ligeſaalidt ſom denne at føle noget eller bekymre ſig om den dem omgivende Verden.

Nu maatte jeg have Viſhed; med ſaa Trin ſtod jeg midt i Teltet, og med min Haand berørte jeg ſagte A.'s Skulder, idet jeg udtalte hans Navn. Flere Gange maatte jeg nævne dette, inden han gav Tegnet til, at der var Liv i ham; endelig hørvede han Ho-

vedet, og, idet han saae paa mig, lod han det atter med en frampagtig Gulten synke ned i sine Hænder igjen.

Med stor Anstrængelse og efter lang Tids Forløb lykkedes det mig endelig at bringe N. til at sidde opreist, og at antage en mere fattet og rolig Holdning, saa at han med Anstrængelse af sin yderste Kraft kunde fortælle mig følgende:

Da jeg havde forladt ham og Bladsen den foregaaende Aften, havde baade han og Konen, rolige og tilfredse, lagt dem paa deres Leie. Klokken kunde vel omtrent være Tolv, da N. blev vaagnet af Konens Jamren; hun var i en ganske overordentlig Grad bleven angreben baade af Brækning og Diarrhoe, samt Krampetilsælde igjennem hele Legemet. Skrækket og fortvivlet var N. nu styrtet op, i en Hast iført sig sine Klæder, og da han havde faaet et Par tilkønde Koner til at passe sin syge Hustru, ileet bort for snarest mulig at hente en Læge. N. var heldig nok til at træffe en Læge, som strax fulgte med; men da denne saa den Syge befalede han at hun strax skulde bæres hen til Lazarettet, hvilket ogsaa til N's store Fortvivlelse skete. Mange Gange i Nattens Løb havde den stakkels N., været henne at spørge til hans Kones befindende, og steds havde han kun hørt det kolde ulykkespaaende Ord, „daarlig,“ indtil han endelig henad Morgenstunden hørte det Ord udtale, der som et Lyn senderknusede den svage Mand: — „Død.“

Det er en vidunderlig Magt dette Ord „død“ har; det gennemisner med sin Kulde ethvert Men-

nefkehjerte, naar det er udtalt. Saalænge dette ei har lydt, sidder endnu Haabet ved den Sorgendes Leie, og gyder Trost i hans Hjerte, men naar dette er udgaaet af Dødsenglens Mund, da flygter Haabet bort en Stund medens Nattens Mørke dækker Hjer- tet, og Glæden slukker sin lysende Fakkell, thi Sor- gens Møe hælder sig til Vaaren sort som hende selv.

Men Gud være lovet, Haabet vender atter til- bage. Du skal see din Elskede igjen, dit Hjerte skal glædes, og ingen skal tage Din Glæde fra Dig! Og dybt og levende, ja kraftigt og stærkt, har Gud plantet dette Haab i ethvert Menneskehjerte, som, naar det ei forhærder sig selv, skal kunde bringe det ud af hver Fortvivlelssens Afgrund.

Og see, det var ogsaa dette, som blev en Trost og Lindring for den svage A. Den hele Aften blev jeg siddende ved hans Side i Teltet for at trøste og berolige ham. A, udraabte han da ofte i Samta- lens Løb, jeg svage Mand, jeg skulde blive tilbage, og hun, den stærke, raske Kone, hun skulde saa hur- tig rives fra mig! o, De kan ikke troe, hvor hun var god; det var mit Livs gode Engel, som van- drede ved min Side. Mit Barn, mit Barn! udraabte han da, hvo skal være din Fader og Moder, naar jeg er død.

Gud, raabte jeg, Gud skal og vil være det; han skal være det, thi Deres Barn er i en langt høiere Forstand hans Barn, og han vil være det, thi hans Kjærlighed er nye hver Morgen over enhver af hans Skabninger. See, sagde jeg, idet jeg med min Haand pegede paa en lille Spurv, som var smuttet ind i

Teltet, see denne Spurv, ei denne engang falder til Jorden uden den himmelske Fader vil det, og De kunde troe, at Gud, isald De døde skulde forglemme Deres lille kjære Dreng, hvis Fader har sjunget ham saa mangen en Lovsang i Sorgens og Glædens Stund.

A. hældte sit Hoved mod Barnets Skulder og græd længe og heftigt, men det var ikke mere Fortvivlelsens Graad, det var Himlens Dugdraaber som han offrede sin hensjarne Hustrues Minde, det var Kjærlighedens store Takoffer til Gud, for hvad han i hende alt i dette Liv havde sjenket ham.

Efteraaret var kommen. Choleraen var ophørt og de i Teltleiren boende Familier vare atter vendte hjem; Nogle til deres gamle Arne, Andre til nye Boliger. A. med sin lille Dreng drog atter ind i sin gamle Bopæl, men nu deelte han den med en anden Bøverfamilie med mange Børn, da det var ham umulig alene, med sit svagelige Helbred, at betale hele Huusleien selv. Desuden kjendte han tilfulde den anden Familie, og vidste de vare særdeles brave Folk, der, om fornødent gjordes vistnok vilde være ham til Hjælp og Trøst i hans Svaghed.

Den første heftige Sorg over Konens død havde nu nogenlunde lagt sig, men Sorgen havde dog i høi Grad forværret hans, allerede i Forveien meget svage Tilstand. Arbeidet blev ham nu meer og meer besværlig, og en nedslaaende Lungsynd bemægtigede sig hans hele Væsen; den eneste Glæde han endnu havde i sin Nød, var hans lille elskede Dreng. O med hvilken en Omhed hvilede ikke hans Die paa

dette smukke Børn, hvor ofte udgjød han ikke Taare ved Tanken om snart at maatte forlade det.

Naar jeg nu i de sene Efteraarssdage gjorde mig en lille Spadsjeretour og vandrede de forskjellige Bastioner igjennem, paa den endnu grønne Christianshavns Vold, da traf jeg ofte sammen med A. der sad og hvilede sig i Græsset, imedens hans lille Søn legede omkring ham, snart ene, og snart i Selskab med andre Børn.

Og denne Mand som jeg altid før i hans Fri-timer, traf med en Bog i Haanden, han sad nu stille, med Hænderne hvilende i Skjødets, stirrende mod Jorden, indtil et Udraab af Børnet bragte ham til at kaste et mildt veemodigt Blik paa hen til denne sit Hjertes Yndling. Jeg undlod da aldrig ved saadanne Møder at gaae hen og bringe en Samtale igang med ham, og det var ogsaa med inderlig Glæde han altid lyttede til min Røst. Han tog da sædvanlig den lille paa Skjødets, og spurgte Børnet om han kjendte mig, hvortil det da svarede ja, hvem er det, gjentog da A.; det er Forstanderen svarede den Lille, idet han fæstede de smukke fromme Dine paa mig, og jeg hedder lille Alfred og bliver snart stor siger Fader.

Tiden hengled nu stummel og mørk, og vi nærmede os til Julen. Veiret og Svagheden hindrede A. fra at gaa mere ud, hans Kræfter tog oien-synlig mere og mere af, og en otte Dags Tid før Juleledag lagde han sig paa sit sidste Sygeleie, for aldrig mere i denne Verden at reise sig deraf.

Teltet, see denne Spurv, ei denne engang falder til Jorden uden den himmelske Fader vil det, og De kunde troe, at Gud, ifald De døde skulde forglemme Deres lille kjære Dreng, hvis Fader har sjunget ham saa mangen en Lovsang i Sorgens og Glædens Stund.

A. hældte sit Hoved mod Barnets Skulder og græd længe og heftigt, men det var ikke mere Fortvivlelsens Graad, det var Himlens Dugdraaber som han offrede sin henfarne Hustrues Minde, det var Kjærlighedens store Takoffer til Gud, for hvad han i hende alt i dette Liv havde stænket ham.

Efteraaret var kommen. Choleraen var ophørt og de i Teltleiren boende Familier vare atter vendte hjem; Nogle til deres gamle Arne, Andre til nye Boliger. A. med sin lille Dreng drog atter ind i sin gamle Bopæl, men nu deelte han den med en anden Væverfamilie med mange Børn, da det var ham umulig alene, med sit svagelige Helbred, at betale hele Huusleien selv. Desuden kjendte han tilfulde den anden Familie, og vidste de vare særdeles brave Folk, der, om fornødent gjordes vistnok vilde være ham til Hjælp og Trøst i hans Svaghed.

Den første heftige Sorg over Konens død havde nu nogenlunde lagt sig, men Sorgen havde dog i høi Grad forværret hans, allerede i Forveien meget svage Tilstand. Arbeidet blev ham nu meer og meer besværlig, og en nedslaaende Tungvind bemægtigede sig hans hele Væsen; den eneste Glæde han endnu havde i sin Nød, var hans lille elskede Dreng. O med hvilken en Omhed hvilede ikke hans Die paa

dette smukke Børn, hvor ofte udgjød han ikke Taare ved Tanken om snart at maatte forlade det.

Naar jeg nu i de sene Efteraarstidage gjorde mig en lille Spadsjeretour og vandrede de forstjellige Bastioner igjennem, paa den endnu grønne Christianshavns Vold, da traf jeg ofte sammen med A. der sad og hvilede sig i Græsset, imedens hans lille Søn legede omkring ham, snart ene, og snart i Selskab med andre Børn.

Og denne Mand som jeg altid før i hans Fristimer, traf med en Bog i Haanden, han sad nu stille, med Hænderne hvilende i Skjødets, stirrende mod Jorden, indtil et Udraab af Børnet bragte ham til at kaste et mildt veemodigt Diefast hen til denne sit Hjertes Indling. Jeg undlod da aldrig ved saadanne Møder at gaae hen og bringe en Samtale igang med ham, og det var ogsaa med inderlig Glæde han altid lyttede til min Røst. Han tog da sædvanlig den lille paa Skjødets, og spurgte Børnet om han kjendte mig, hvortil det da svarede ja, hvem er det, gjentog da A.; det er Forstanderen svarede den Lille, idet han fæstede de smukke fromme Dine paa mig, og jeg hedder lille Alfred og bliver snart stor figer Fader.

Tiden hengled nu stummel og mørk, og vi nærmede os til Julen. Veiret og Svagheden hindrede A. fra at gaa mere ud, hans Kræfter tog siensynlig mere og mere af, og en otte Dags Tid før Juledag lagde han sig paa sit sidste Sygeleie, for aldrig mere i denne Verden at reise sig deraf.

En Eftermiddag havde saaledes et nødvendigt Erinde krævet min Tilstedeværelse i det Huus hvor A. boede, og jeg tog denne Leilighed iagt til at besøge den stakkels Lidende, for om mulig at gyde nogen Trost i hans arme bekymrede Hjerte. Ved Skorstenen paa Gangen traf jeg Bæverens Kone, hos hvem A. boede; hun stod og lavede noget Mad. Da hun saa mig begyndte hun bitterlig at græde. De vil vel see til den stakkels A., hvistede hun til mig, af den lidende Sjæl, bare Vorherre havde løst op for ham, De kan ei troe, med hvilken Taalmod han bær sine tunge Lidelser; men gaa De nu kun ind, lagde hun til, idet hun aabnede Døren, det er dog vist sidste Gang.

Badet i Sved, og allerede tildeels dragende med Døden laa A. udstrakt paa sit Dødsleie. Hans Die var stift fæstet paa hans lille Alfred, som grædende hvilede sit Hoved paa den af Faderens Døds-sved klamme Hovedpude. Konen var kommen ind fra Kjøkkenet og stod nu med sin Mand ved min Side ved Sengen, og selv de mange mindre Børn, omringede i alvorlig Tausshed den sørgelige Scene.

Kjender De mig, kjære A., spurgte jeg, idet jeg lagde min Mund til hans Dre.

Han slog sit Die iveiret, og med den sidste Anstrængelse greb han min Haand og trykkede den svagt. At det var Dødens kolde Haandtryk.

Sa, hvistede han; min stakkels Dreng! da traadte den fattige Bæverkone hen til Sengen, hun greb den døende A's Haand, og med qvalt Røst fremstammede hun: troe mig kjære A., for Guds Afshyn lover jeg

Dem her, som jeg saa ofte har lovet Dem, at være saalænge mine Dine er aabne i Livet en Moder for Deres lille Alfred, og tilvisse vil min Mand ogsaa være ham en Fader, og vel ere vi fattige, og har selv mange Børn, men Gud vil dog vistnok give Betsignelse til, at Deres lille Dreng hos os kan finde et hjærligt Hjem, og en anden Fader og Moder.

Med et qvalt Udraab hævede A. sine Hænder i Beiret, en Strøm af en ildlugtende Bæfte styrtebe ud af hans Mund, et stille Suf, en jagte Henaanden, og den evige Fred hvilede over hans endnu i Døden skjønne lidende Afsyn.

Otte Dage efter, blev han saavidt jeg veed begravet paa Frelsers Kirkegaard paa Amager. Hans Standsfæller bare ham paa deres Hænder til det sidste Hvilested.

Og den lille Alfred med sin Bleiefader gif i Epidjen af Viigtøget. A. kom ikke til at hvile ved sin kjære Hustrues Side, men der hvor Støvets Stranker ei kjendes, der ere de vistnok i Glæde nu forenede.

En Maaned var henrunden. Nytaarsklokken havde allerede slagen, da jeg en Aften atter var i Huset, og fik Lyst til at see ind hvorledes A.'s lille Søn havde det. Bæverkonen sad med ham paa Stjødets ved Vinduet, og et Stik af Gadelygten faldt paa Barnets smukke Ansigt. Hvorledes har Du det, tiltaledede jeg den Lille, er Du en rigtig god Dreng mod dine kjære Forældre.

Den Lille fæstede sit Die stift paa mig, da slog han begge sine Arme om Moderens Hals, og tryk-

lede et hjerteligt Kys paa hendes Læber. Svaret var godt at forstaa.

Dg Familien fortrod ikke at de havde taget dem af den stakkels W's forladte Søn, thi seer de, sagde Manden til mig, med den Lille der, er dragen en større Lykke end fordem ind i vort Huus jeg veed ikke hvorledes; men mit Arbeide gaaer meget bedre fra Haanden end før, og min Fortjeneste har ogsaa forbedret sig betydelig.

Dg Arven, asbrød Konen ham.

Ja Arven, det er ogsaa sandt sagde Manden, den havde jeg nær glemt, den var dog paa over 200 Rd., det er derfor vi har kostet os det smukke lille Indbo vi nu har, see den har ogsaa lille Alfred bragt med til Huset.

Ja Alfred har bragt mere end dette sagde jeg, Alfred har bragt Guds Velsignelse.

Dg det jeg engang skrev ved en anden Korsdragers Hjemgang, kan vistnok her gjentages.

Er Glæden kort, er Sorgen lang
 Er Livets Haab bortbegen,
 Er Kjarlighedens Blomsterbang
 Fra os til Himlen stegen
 Dg er kun Støvet lagt i Muld
 Hvor Nelden vojer over,
 I Herrens Fred, dog ligesuld
 Det trygt og roligt sover.

Men engang, engang skal det see,
 Hvad Hjertet har ivente:

Af Sorgens, dybe, bitter Bæe
 Skal Himmelfs Fryd det hente;
 Da skal den Kjarlighed vi gav
 Af Hjertets Kilder rene,
 Livsalig over Død og Grav
 Os med vor Gud forene.

Den Rige og den Fattige.

I det kolde, det fattige Kammer
 Sad en Enke med Sorg ude Sind,
 Dybt hun sølte sin Nød og sin Jammer,
 Taaren fured den blegnende Kind.

Dg ved Siden som Engle saa smukke
 Staaer to Børn, og med stirrende Blik
 Seer de Moderen græde og sukke
 At de intet for Hungeren fik.

Græd kun ikke, de begge udraabe,
 Vi i Seng nok kan hungrige gaa,
 Lad os bede Vor Herre og haabe,
 At vi Brødet i Morgen maa faae.

See kun, Moder, vi er ikke bange,
 Du maae smile, at, vær dog lidt glad!
 Skal vi synge om Blomsten i Bange
 Den du veed, som vor Frelser han qvad.

At I kjære, den Moder udbryder,
 I vil trøste mig, dog I det veed,
 Hvad som dybt i mit Indre gjenlyder,
 Naar for Eder forgjæves jeg stred.

Var han hos os endnu Eders Fader,
 At, da havde I Tilflugt og Trøst;
 Men et Haab mig dog aldrig forlader,
 Det, vi samles paa Himmerigs Kyst.

Lause Børnene Blikket oplader,
 Taaren stille dem rinder paa Kind:
 At, du taler saa ofte om Fader
 Komme snart til hans Himmel vi ind.

„O endnu har vor Jord dog vel Glæder!“
 Høit og kraftfuld gjenlyder en Nøst
 Fra en Mand, som i Stuen indtræder
 Og som naaer til det sorgfulde Bryst.

„Jeg har hørt Eders Sorg, Eders Smerte,
 „Jeg har seet Eders Taalmod i Gud,
 „Jeg har følt med et blødende Hjerter,
 „Hvilke Savn I har stille holdt ud.

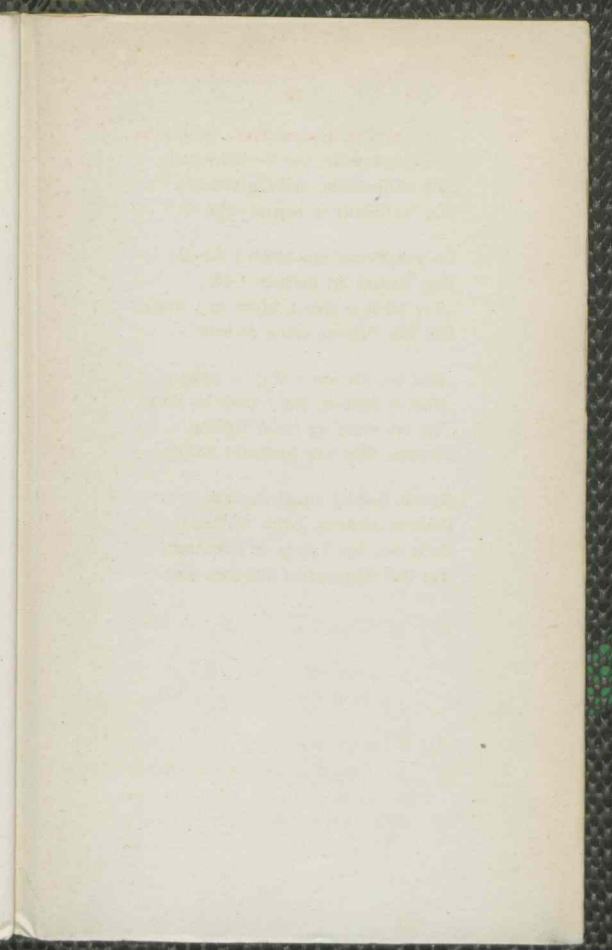
„Her, tag hen, jeg er riig, jeg har Penge,
 „Hvad kan bedre jeg kjøbe end her,
 „Denne Handel den lysted mig længe,
 „Jeg vil kjøbe, at I mig saaer kjær.

„Gver en Drik, som en Broder vi skjænter,
 „Naar han tørster paa Livsveien mat,
 „Det er Frelseren, hvorpaa vi tænker
 „Og for Hjertet en dyrebar Skat.“

Dp paa Bordet han hældte i Masje
 Udaf Pungen det skinnende Guld :
 „Tag det hen, gjem i Skrin og i Kasse,“
 Bød han Børnene venlig og huld —

„Men saa tidt som i Aften I trænge,
 „Mindes Hjælpen, som sendtes fra Gud,
 „Thi den Gave jeg bragte i Penge,
 „Bragtes Eder paa Frelserens Bud.“

Ru var Jubel i fattige Kammer,
 Omkring Moderen hængte de Smaae ;
 Salig den, som i Sorg og i Jammer,
 Kan som Niigmand til Armoden gaae.

THE HISTORY OF THE
CITY OF BOSTON
FROM THE FIRST SETTLEMENT
TO THE PRESENT TIME

BY
NATHANIEL BENTLEY
OF THE CITY OF BOSTON

IN TWO VOLUMES.
VOL. I.
FROM THE FIRST SETTLEMENT
TO THE YEAR 1780

BOSTON:
PUBLISHED BY
J. BENTLEY, AT THE
PRINTING OFFICE OF
J. BENTLEY, CORNER OF
NASSAU AND BOSTON STREETS.

